«آموزشِ ما آینده است»

مدرسهٔ ابتدایی دخترانهٔ نیلوفر در محلهٔ باغ‌سپید، پس از سه سال کار، درهای خود را به روی ۱۲۰ دانش‌آموز گشود

گزارش: مهرداد صفایی

در روزی ابری و سرد، که بسیاری از مردم باغ‌سپید هنوز کرکره‌های مغازه‌هایشان را کامل بالا نکشیده بودند، ساختمان کوچکی در کوچهٔ شقایق پشت میدان کهنهٔ محله درهایش را برای نخستین گروه از دانش‌آموزان باز کرد. بر سر در ورودی تابلویی نصب شده بود با این نام: «دبستان دخترانهٔ نیلوفر». پایین‌تر، زیر نام مدرسه، جمله‌ای کوتاه نوشته شده بود که بسیاری از اهالی محله هفته‌ها درباره‌اش حرف زده بودند: «آموزش ما آینده است». صبح آن روز، صدها نفر از همسایه‌ها، خویشاوندان دانش‌آموزان و معلمان جدید در حیاط کوچک مدرسه جمع شده بودند تا نخستین زنگ کار را بشنوند.

مدرسه در زمینی ساخته شده که سال‌ها محل یک انبار متروک و حیاط پشتی یک کارگاه قالی‌بافی بود. خانواده‌ای که صاحب زمین بود، آن را با شرایطی نسبتاً آسان در اختیار آموزش‌وپرورش گذاشت. ساختمان دو طبقه است و ۱۲ کلاس درس، یک آزمایشگاه کوچک، یک کتابخانه، یک اتاق بزرگ برای ورزش و یک حیاط سرپوشیده دارد. در طبقهٔ همکف، دیوارهای بلند با پارچه‌های رنگی پوشانده شده تا فضا گرم‌تر و صمیمی‌تر به نظر برسد. پله‌ها کم‌شیب ساخته شده‌اند و نرده‌های کوتاه‌تر از معمول نصب شده‌اند تا دانش‌آموزان کوچک‌تر هم بتوانند بدون کمک دیگران از آن بالا بروند.

خانم دکتر فرزانه کیوان‌مهر، مدیر مدرسه، در مراسم گشایش گفت که ایده‌ی اصلی این مدرسه از گفت‌وگوهایی با مادران محله شکل گرفته است. او توضیح داد که بسیاری از دختران نوجوان در این محله پس از پایان دورهٔ ابتدایی یا مجبور به ترک تحصیل می‌شوند یا مسیر طولانی و پرهزینه‌ای برای رفتن به مدرسه‌های دیگر در پیش دارند. به گفتهٔ او، نزدیک‌ترین مدرسهٔ دخترانه به محله بیش از ۴ کیلومتر فاصله دارد و برای خانواده‌های کم‌درآمد، هزینه‌ی رفت‌وآمد یا نگرانی درباره‌ی امنیت راه، عملاً مانعی بزرگ است.

خانم کیوان‌مهر گفت: «ما نمی‌خواستیم مدرسه‌ای بسازیم که فقط درس بدهد و بعد دست خالی برگردد. می‌خواستیم جایی باشد که دختر بچه‌ها احساس کنند دیده می‌شوند، پرسش دارند و حق دارند در مورد آینده‌شان فکر کنند.» به همین دلیل، برنامه‌ی درسی مدرسه علاوه بر دروس رسمی، ساعت‌های ویژه‌ای برای مهارت‌های زندگی، کار گروهی و گفت‌وگو درباره‌ی حقوق کودک در نظر گرفته است. هر هفته یک جلسه با حضور مشاور مدرسه برگزار می‌شود تا دانش‌آموزان بتوانند درباره‌ی مشکلات و نگرانی‌هایشان حرف بزنند.

در بخش آموزش، ۱۴ معلم و مربی کار خود را آغاز کرده‌اند که بیشتر آن‌ها زن هستند و چند نفرشان از همان محله انتخاب شده‌اند. خانم دکتر کیوان‌مهر توضیح داد که برای برخی از این معلمان، این اولین تجربهٔ تدریس رسمی است و به همین دلیل دوره‌های آموزشی ویژه‌ای برای آشنایی با روش‌های تدریس فعال و کار با کودکان برگزار شده است. او گفت که هدف این است که مدرسه فقط محل انتقال اطلاعات نباشد، بلکه جایی برای یادگیری با تجربه و گفت‌وگو باشد.

هزینه‌ی ماهانه‌ی مدرسه ۱۸۰ هزار تومان تعیین شده است، رقمی که مدیر مدرسه آن را «نمادین» توصیف کرد. با این حال، ۴۰ درصد از دانش‌آموزان از پرداخت شهریه معاف‌اند و برای بقیه نیز امکان پرداخت اقساطی در نظر گرفته شده است. خانم کیوان‌مهر گفت که هزینه‌ی واقعی هر دانش‌آموز بیش از ۳ میلیون تومان در ماه است و مدرسه برای جبران این تفاوت به کمک‌های خیرین و برگزاری جشن‌نامه‌های سالانه وابسته است. او افزود که تا پایان سال تحصیلی ۱۴۰۱ قصد دارد ۲۰ دانش‌آموز دیگر را به مدرسه اضافه کند.

با این حال، همه‌ی اهالی محله با دید مثبت به این طرح نگاه نمی‌کنند. برخی از همسایه‌ها نگران‌اند که ورود دختران به مدرسه‌ای با ظاهر متفاوت، مانند نداشتن مانتو یا روسری، با واکنش‌هایی در کوچه و خیابان همراه شود. خانم کیوان‌مهر در پاسخ به این نگرانی‌ها گفت که با شورای محله و نمایندگان مساجد جلسه‌های متعددی برگزار کرده‌اند و قرار است در هفته‌های نخست، مسیر ورود و خروج دانش‌آموزان با حضور داوطلبانه‌ی بزرگ‌سالان محله همراهی شود.

در پایان مراسم، دانش‌آموزان کلاس اول و دوم با همراهی معلم‌هایشان سرود کوتاهی خواندند و سپس به کلاس‌هایشان رفتند. بسیاری از والدین ماندند و از پشت پنجره‌ها تماشا کردند. برای خیلی از آن‌ها، این صبح فقط آغاز سال تحصیلی نبود؛ آغاز امیدی تازه بود برای دخترانی که تا همین چند ماه پیش مسیر روشنی برای ادامه‌ی تحصیل نداشتند.

مدرسهٔ ابتدایی دخترانهٔ نیلوفر در محلهٔ باغ‌سپید درهای خود را به روی ۱۲۰ دانش‌آموز گشود